

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6. poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznaniila (inzerati) se sprejemajo in velja trispotna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 27.

Ljubljani, v četrtek 4. februarija 1892.

Letnik XX.

Državni zbor.

Z Dunaja, 3. februarija.

Interpelacije.

V pričetku današnje seje je odgovarjal ministerski predsednik na nekatere interpelacije, ki so večinoma zadevale češke razmere. Izmed njih naj omenjam ene, ki jo je bil stavil češko-nemški poslanec Prade in v kateri je tožil, da je v upravnem odseku praške blaginice za zavarovanje proti nezgodam delavcev preveč Čehov in premalo Nemcev. Grof Taaffe je odgovarjal, da ga pri imenovanju dotičnih odbornikov niso vodili nobeni narodni, ampak zgolj strokovnjaški oziri, da dotičniki hvalevredno izvršujejo svoj posel in da zaradi tega nima nobenega uzroka, ustreči izraženi zahtevi, da naj se število čeških članov zniža in imenuje več Nemcev.

Pomenljiv je bil tudi odgovor na interpelacijo dunajskega poslanca Haucka, ki je zahteval od vlade poseben načrt zakona, po katerem bi bilo ruskim židom prepovedano, naseljevati se v Avstriji. Minister je rekel, da je to zadostno poskrbljeno po obstoječih zakonih in da novega zakona ni treba. Židje, ki prehajajo čez mejo, morajo imeti potne liste in se smejo pri nas navlejevati, če imajo potrebna sredstva za svoj živč, sicer jih spravljajo naše gospodske čez mejo, kakor je to pogojeno z Rusijo. Večina ruskih židov, ki prihaja čez naše meje, ima potne liste v Ameriko, kamor se preseljujejo s podporo židovskega društva „Alliance israelite“.

Okrajni šolski nadzorniki.

Prva točka dnevnega reda je bil samostalni predlog poljskega poslanca grofa Pininskega glede na stalna imenovanja okrajnih šolskih nadzornikov na Galicijskem. Enak predlog je bil v prejšnjih časih izročil minister Gautsch, pa ga ni mogel spraviti pod streho. Pininski je danes utemeljeval svoj predlog in dokazoval, kako potrebno je za Galicijo, da se namesto začasnih nadzornikov nastavi stalni v IX. in deloma v VIII. plačilnem razredu ter plačujejo od države. Predlagal je, da naj se njegov predlog in pretresanje in poročanje izroči budgetnemu odseku.

Nasprotoval mu je češki poslanec Adamek, ki je dokazoval, da ne gre šolski zakon še bolj raztezati v državnem zboru, ampak da naj ljudsko šolstvo vreujejo dežele same. Zlasti pa je oporekal, da bi bilo to v prvi vrsti denarna zadeva, s katero naj se peča budgetni odsek; veliko važnejše je strokovno vprašanje, zato predlaga, da naj se ne izroči budgetnemu odseku, ampak posebnemu šolskemu odseku, ki naj se izbere iz cele zbornice.

Rusinski poslanec Teliszewski je zagovarjal Pininskega načrt zlasti tudi zaradi tega, ker se dostikrat preveč samovoljno postopa pri imenovanju začasnih nadzornikov.

Nemški nacjonalac poslanec dr. Fuss je nasprotoval načrtu, pa le zaradi tega, ker v njem pogrša določbe, da se smejo za nadzornike imenovati le strokovnjaki, ker se je dostikrat primerilo, da so bili za nadzornike nastavljeni graščaki, ki niso bili zmožni nadzorovati strokovnega delovanja učiteljev. Sicer je popolnoma zadovoljen s predlogom, ker ima država dolžnost nadzorovati šolski pouk in mora dosledno tudi iz svojih dohodkov plačevati svoje služabnike. Če pa odsek ne sprejme od njega

sprožene določbe, bode cela njegova stranka glasovala zoper nasvetovani zakon. Poslanec Fuss je pa v svojem govoru tudi omenjal, da ni prav nekatere samostalne predloge prej spravljati na dnevni red, kakor druge; če se kdaj spremeni pravilni red, bilo bi dobro sprejeti določbo, da naj se prvo branje samostalnih predlogov vrši v istem redu, kakor so bili stavljeni. Izjema naj bi bila le dovoljena, ko bi zbornica priznavala posebno nujnost kakega predloga in ako bi kdo s svojim predlogom odstopil na korist kateremu drugemu nasvetu. (Pernerstorfer: In ako kak Poljak predlaga kak samostalen nasvet. Splošna veselost!) To je Pernerstorfer namreč omenjal, ker je Pininski še-le pred enim tednom izročil svoj samostalni predlog, pa je prišel že zdaj na dnevni red, ko mora mnogo že v začetku zasedanja sproženih nasvetov še zmerom čakati rešitve.

Četrti govornik je bil dr. Herold, ki je kratko pa čvrsto poudarjal, da ta reč ne spada v državni zbor. Državni šolski zakon nima nobene določbe o šolskem nadzorstvu, ampak to določujejo le zgolj deželni šolski zakoni. Če torej Poljaki želé kake premembe v tem oziru, naj premené svoj dež. zakon. Zaradi tega se jim ni treba bati, da bi morala dotične stroške plačevati dežela, ker smejo dežele tudi od države zahtevati potrebne denarne podpore. Ako on in njegovi tovariši glasujejo za to, da se Pininskega predlog vendar le izroči šolskemu odseku, vodi jih pri tem misel, da je treba šolsko vprašanje enkrat spraviti v tek in je potisniti tje, kamor spada, namreč v deželne zbornice. Po nekaterih opazkah Pininskega je bilo glasovanje, pri katerem je bil Adamekov predlog gledé izvolitve posebnega šolskega odseka odklonjen, ker sta zanj glasovala samo konservativni in mladočeški klub. Predlog je bil potem po nasvetu grofa Pininskega izročén budgetnemu odseku. Pri meritorični razpravi se utegne uneti jako viharna razprava, pri kateri se bodo razpravljale razne šolske zadeve. Morda ravno zaradi tega reč ne pride še tako hitro na dnevni red.

Borzni davek.

Druga točka je bila borzni davek, o katerem danes govorili štirje govorniki, namreč Prade in Schorn proti, baron Sommaruga in Šuklje pa za nasvetovani načrt. Šuklje je v svojem govoru poudarjal, da je bil prvi predlog gledé vpeljave borznega davka visoki zbornici izročén od slovenskih poslancev, v katerih imenu ga je bil nasvetoval umrli Obreza. Ta poslanec se je mnogo bavil s tem predmetom, v ta namen obiskoval borzo ter se prepričal, da se ne more nastaviti tako visoko, kakor si je prej domišljeval. Predloženi načrt ustreza načelom, ki so v naši državi gledé pristojbin mero-dajne, zato i njegovi tovariši glasujejo za posebno razpravo. Ker mi čas ne dopušča, da bi Vam podal obširnejši posnetek, Vam pošljem jutri celi govor po stenografičnem zapisniku.

Za Šukljejem je bila razprava sklenjena in prideta jutri na vrsto še glavna govornika in poročevalec.

Poslanec Lueger je pri tej priliki izročil nujni predlog, da naj zbornica od vlade zahteva preiskovalne zapisnike o dogodkih na borzi, ki so bili nastali dne 13. novembra l. l. vsled neke opazke dunajskega lista „Wiener Tagblatt“ o pogovoru cesarja s poljskim poslancem Jaworskim; imenovani list je takrat namreč pisal, da so po omenjenem pogovoru politične razmere jako resne, ali da imamo

vojsko pred seboj. Vsled tega je bil nastal na borzi velik strah in mnogi so zgubili tedaj velik del svojega premoženja. V zbornici je bilo stavljenih o tej priliki mnogo interpelacij, na katere je grof Taaffe takoj odgovarjal, da je borza ukazala strogo preiskovanje te zadeve in da je tudi državni pravdnik pričel preiskavo zoper vredništvo imenovanega lista. Ali iz te moke ni nobenega kruha in „Wiener Tagblatt“ je 23. januarija bahato naznanjal svetu, da je ta preiskava ustavljena, ob enem pa zopet trdil, da je bilo res, kar je poročal, ker je to izvedel v hodnikih poslaniške zbornice. Čast cele zbornice torej zahteva, da poslanci izvedó resnico, zato je predlagal, da naj se dotični zapisniki zahtevajo od vlade in da naj jih pregleda in zbornici o njih poročá poseben odsek 24 članov, ki naj se volijo iz cele hiše. Ta predlog je obveljal enoglasno in potem je bila seja ob 4. uri popoldne zaključena. Prihodnja seja bo jutri ob 10. uri dopoldne.

Postava proti pijančevanju.

Iz drž. zbornice, 24. januarija.

V.

Bodisi torej tako ali tako, odvažno je, da se žganjarije zapró vsaj deloma ob nedeljah, in želeti je tudi, ob praznikih.

Da se je določila že 5. ura zvečer v soboto, povod temu je, da ravno zvečer v soboto vračajo se delavci iz tovarn domov, in ker imajo navadno tudi tedenski zaslužek, kaj pogosto ga porabijo kar v bližnji žganjariji.

Da se prepové vsaj za časa pred- in popoldanske službe božje po nedeljah, in kar naj bi istotako veljalo za vse cerkveno-zapovedane praznike, točiti žganje, je več kot modro in res že skrajni čas. Kako britko je videti, da se vračajo od službe božje opijanjeni ljudje. Ali naj se tako posvečuje dan Gospodov?

Dan Gospodov, to je nedelja, naj služi človeku v telesni počitek, pa tudi v dušno okrepčanje.

Dokler so ljudje resnično praznovali dan določen jim od Boga v telesni počitek, ter da so v molitvi in prebiranju nabožnih poštenih knjig ojačili si duh in srce, ni bilo toliko nesreč, katere se sedaj, žal, prav ob nedeljah in praznikih pogostoma in v največjem številu dogajajo.

Zato hočem zopet s številkami, posnetimi iz statističnih zapisnikov nekaterih kaznilnic, dokazati, kako modro in opravičeno je, da nova postava hoče omejiti točenje žganja po žganjarijah; te številke jasno govoré za pravično zahtevo. Od 2178 kaznjencev v neki nemški kaznilnici bilo je obsojenih:

716 zaradi ubojev, izvršenih ob nedeljah,

1271 zaradi ubojev, izvršenih ob sobotah zvečer,

in le 191 zaradi ubojev, izvršenih med tednom ali ob delavnikih!

Ničesar ne dostavim tem številkam, ki tako jasno govoré resnico.

Kdor želi in je potreben telesnega okrepčanja najde ga v gostilnah; žganjarije pa so navadno le zbirališča nepoboljšljivih pijancev. Treba le pogledati ob nedeljah v take žganjarije po mestih, in človek mora biti užalosten, da je toliko ljudij, ki tako slabo posvečujejo Gospodov dan in za svoj dušni ter telesni blagor tako nemarno skrbé.

Nadaljni § 7. določuje kazen za onega, ki proti postavi ima odprto žganjarijo, in sicer 3—30 dñj zapora, ali denarno kazen od 5—50 gld.

Ako pa toči žganje, ki sploh nima koncesije, zapade kazni 1—8 tednov, ali denarni kazni od 10—100 gld.

§ 8. pa določuje kazni za pijanca, pa tudi za onega, ki je že vidno pijanemu še prodal žganje. Kdor se torej opijani ali v krčmi ali v žganjarji, ali kogar na cesti ali na drugih javnih krajih v popolni pijanosti zasačijo, ali če kdo drugega nalašč toliko napoji, da se ta popolnoma opijani, zapade kazni zapora od 3 dni do jednega meseca, ali denarni kazni od 5—50 gld.

Enaka kazen zadene gospodarje, krčmarje, štancunarje, lastnike žganjarij, oziroma njih namestnike, ako točijo žganje takim, ki so že vidno preveč pili, ali ako prodajajo žganje mladoletnim, sploh mladeničem.

§ 9. dozdeva se mi kaj pametno sestavljen, ker določuje, da nihče ne more tožiti za plačilo žganja, popitega v manjših množinah pod 5 litrov. To bo zabranilo, da ne bodo trdovratni pijanci dobili tako lahko žganja na up ali kredo.

Prav tako veli § 10., da zastavljene stvari, pogojene za poplačilo za popito žganje, nimajo nikake pravne veljave.

Pač pa § 11. določuje, da ima krčmar pravico tirjati plačilo tudi za take zneske od ljudij, ki v njegovih krčmi prenočujejo ali stanujejo.

Zopet § 12. pa veli: Kdor §§ 9. in 10. te postave s tem prestopi, da si dá od pivca ali dolžno pismo ali menico v znesku, katerega ima tirjati za žganje, zapade kazni zapora 1 tedna do 2 mesecev, ali denarni kazni od 10—200 gld.

Kdor se zasači v teku leta trikrat v popolni pijanosti, temu more okrajno glavarstvo za določeno leta prepovedati obiskovanje krčem, gostilnic in žganjarij v njegovem kraju, oziroma okraju. Ako dotičnik prezira to prepoved, zapade kazni zapora 3 dni do enega meseca, ali denarni kazni od 5 do 200 gld.

Po § 14. zgubé koncesijo ali patent za krčmo ali žganjarijo vsi oni, ki se ponovljeno pregrešijo proti tem naredbam, in sicer ali za vedno, ali le za določeni čas.

§ 15. pa veli, da mora biti ta postava nabita na vidnem prostoru v dotični krčmi ali žganjariji, in sicer v deželnem jeziku; kdor to opusti, zapade kazni do 50 gld.

§ 16. določuje, da prestopke proti §§ 1. in 2. kaznuje, ker so prestopki proti obrtni postavi sploh, politično oblastvo; vse druge prestopke pa preiskuje in kaznuje okrajno sodišče.

Ta precéj trda in ostra postava pa ne bo dosegla namena, ako ne bodo sodelovale še druge družbe, izmed katerih bo imela treznostna družba pod duhovskim vodstvom največji vspeh. Državna vlada pa bo morala tudi še kaj drugega storiti, ako resno želi, da zatre med avstrijskimi narodi nesrečno pijančevanje.

Zato naj bi znižala dač na vino in pivo, osobito pa na sadni mošt. Ako bodo razne kmetijske in sadjerejske družbe tako vstrajno širile sadno drevje med posestniki, kakor doslej, bode sadja posebno v dobrih letinah v izobilju.

Neki državni poslanec iz srednje Stajerske mi je pravil, da se je pri njih žganjepitje zeló opustilo ter imajo to zahvaliti največ temu, da so ljudje začeli iz sadje napravljati vino, katero se sedaj povsod po vaških krčmah toči.

Zato naj naša kmetijska družba le vstrajno širi sadjerejo v domovini naši in visoki deželni zbor naj v to svrhu dovoli znatnih sredstev, in kmetijska družba stavi naj si kot prevažno nalogo, širiti po deželi umno napravo sadnega mošta.

Nikdar ni pijanec od poštenega vina, še manj od sadnega vina tako zdvijan, kakor žganjarski pijanec.

Vzrejati pa treba osobito mladino v strahu božjem, da bo vsaj mladi naraščaj našel stud do pijanosti. Gre se za duševni in telesni blagor našega od Stvarnika nadarjenega naroda, in da se doseže to, ni noben napor pretežaven.

Prezaslužna družba sv. Mohorja pa naj po svojih knjigah širi med naš narod, ki tako rad prebira knjige, dobre spise, spodbujajoč naše ljudstvo k treznosti, ki je trdna podlaga za dušni in telesni blagor.

Vstrajno delo obrodilo bode konečno dober sad, kar je pač želeti, da se zopet vrne med naš narod nekdanja lepa čednost treznosti, varčnosti in dušne in telesne čvrstosti v polni meri!

Trgovinske pogodbe.

(Govor državnega poslanca g. Frana Saffeja v državnem zboru dne 12. januarija 1892.)

III.

To bode sedaj vrelo, kajti pogodba o živinski kugi to vreje. Ugovarjalo se bode, da so njene določbe jako stroge. To priznavam, pa saj je pogoj za to sporazumljenje bil ta, da se pri nas ravno tako strogo izvršuje vsa živinozdravstvena policija, kakor v Nemčiji. Jaz pa trdim, da bode še za naše kmetijstvo dobro, če se bode zakon o živinskih kugah resno izvajal. Brezštevilni milijoni narodnega premoženja, ki nam sedaj nič ne koristijo, so sedaj baš v živini naše države in mi moramo zatorej ceniti pogodbo, ki nam zagotavlja nemško trgovišče za izvoz živine.

Jaz ne razumem, kako je gospod poslanec dr. Kramar mogel misliti, da se bodo kedaj tudi Rusiji dovolile take polajšave. To pa nikakor ni mogoče. Carino lahko znižajo za izvoz iz Rusije, ali pogodba o živinskih kugah pa z Rusijo nikakor ni mogoča in baš zaradi tega nemamo se bati konkurence ruske živine.

Če jemljem v poštev vse to, kar moram smatrati za koncesije našemu kmetijstvu, in primerjam z ono odlozno določbo o vinski carini, moram pač reči: Vsekako je bolje, da pritrdimo pogodbam in se spriznamo z ono, po mojih mislih še jako oddaljeno verjetnostjo.

Ugovarjalo se mi bode, da je to le moja subjektivna sodba. Jaz sam sem čutil in smatral za svojo dolžnost, da se v tej stvari dogovorim z volilci svojimi. Sklical sem shode volilcev v glavnih krajih kranjskega vinstva in povedal svoje prepričanje, da se mi zdi umestno glasovati za trgovinske pogodbe, in nikjer mi neso ugovarjali, temveč so pritrdili mojim nazorom. Seveda sem to storil s pogojem, katerega se sedaj usojam visoki vladi najtopleje priporočati. Naše vinstvo je prišlo v osodni položaj z določbo italijanskega končnega zapisnika. Vlada naj pa svoje stori, da kolikor je moči podpira vinstvo, ki je v nevarnosti. To more ono storiti na dva načina: prvič z vpeljavo takih tovrstnih tarifov, ki bode naš vinski promet proti naravnim trgoviščem olajševali; potem pa, da se strogo loti delovanja proti trni uši, katero vlada še vedno za nekako platonično smatra. Te stvari se je treba tako poprijeti, da pridemo do kakega cilja in dosežemo potrebni vspeh.

O industrijskih carinah pa lahko na kratko izpregovorim. Gospodu poslancu Kramarju rad priznavam, da so nekateri obrti hudo prizadeti od trgovinskih pogodb, kar je čisto naravno. Tudi gledé na Kranjsko imamo nekoliko vzgledov. Vzemimo le izdelovanje barv in naše barvene izvlečke. Pri tem blagu se je carina znižala za 50 odstotkov. Poprej je znašala 1 gld., sedaj pa le 50 kr., in pri drugih predmetih se je carina znižala od 3 gld. na 1 gld. 50 kr. Gotovo je, da bodo te tovarne imele z Nemčijo hud konkurenčen boj in bojim se, da ostanejo kot žrtve na bojišču.

Vse to priznavam, ali popolnoma nerazumljivo mi je pa, kako se gledé na pogodbe more govoriti o kaki premembi sisteme. Take premembe v velikem in v skupnosti ni opaziti. Industriji se je prizaneslo v tem, da se carina ni skokoma znižala. Taki skoki se z malimi izjemami neso storili in varstvo domačega dela je še vedno načelo, katero se s pogodbami ni zatajilo. Res je, da se je avtonomni tarif iz 1887. leta v marsičem premenil. Na drugi strani se pa mora vprašati: Je li mogoče, da bi se pri tacih pogajanjih avtonomni tarif nič ne premenil? Spominjam pa se, da je leta 1886, ko sem se kot skromen član carinskega odseka udeleževal posvetovanj o carinah, odsek se sam izrekel, da so nekatere carine previsoke. Mnoge carine so se vsprejele že z mislijo, da ne bodo dolgo životarile, mnoge postavke nastale so le gledé na pogodbe, kajti v teoriji so se pri nas vedno tega držali, da se sklenijo pogodbe.

Pred vsem je merodajna primera z avtonomnim tarifom iz 1882. leta in jaz lahko rečem: Primerjajte sedanje pogodbene tarife, katere stopijo 1. februarja 1892. leta v veljavo, z avtonomnim tarifom 1882. leta in prepričali se bode, da se skoro vse postavke strinjajo, in če primerjajte sedanje tarife s tarifi 1879. leta, bode se prepričali, da so sedanje postavke višje mimo postavk tedanjega avtonomnega tarifa.

In še nekaj drugega, gospoda moja. V tem oštru bi gospoda Kramarja opozoril, na dve literarni deli, ki ste mu gotovo znani. Ogleda naj dotični oddelak Matlekovičeve knjige „Zollpolitik“ in pa jako zanimivo publikacijo o avstrijski trgovinski politiki poslednjih desetletij, za katero imamo zahvaliti člana zbornice poslancev dvornega svetnika Beera. Kake zahteve so stavili nemški bogajevalci v letih 1876 in 1877? Primerja naj sedaj, kaj se je sedaj dovolilo, potem ne bode govoril o taki premembi sisteme in bode morda tudi priznal, da se koncesije ne dadó preveč razlegniti.

Stvar je tako zasukaval, kakor bi se celo splotje teh pogodb bilo zgradilo na nemške inspiracije, po nemškem vplivu. Z velikim zanimanjem čital sem baš poslednje dni v „Tübinger Zeitschrift“ začetek razprave, katero priobčuje eden prvih učenjakov v Nemčiji, ki pa nam stoji jako blizu, kajti bil je c. kr. avstrijski trgovinski minister: to je Schäfle. Hočete li vedeti, kako on sodi o teku naše trgovinske politike? On pravi (čita):

„Če se pregleda tek avstrijske trgovinske politike poslednjih dvanajstih let, ne more se jej odreči neka samostojnost in plodovitost.“

Manj nasprotna mejnarodnim tarifnim zvezam je s pogodbami z Italijo in Svico pomagala ohraniti oni ostanek stalnih odnošajev v mejnarodnem prometu, kateri se bode sedaj še povečal.“

Po tem pisatelju mogli bi torej z večjo pravico trditi, da je misel, ki se izraža v predlogi, izšla od avstrijske strani, nego pa reči, da je samo delo Nemčije.

Politični pregled.

V Ljubljani, 4. februarja.

Notranje dežele.

Plener ostane vodja nemške liberalne stranke in s tem je prekrižan eden načrt grofa Taaffeja. Ponudili so bili Plenerju predsedstvo skupnega najvišjega računskega dvora gotovo z namenom, da ga odstranijo od političnega življenja. Zedinjena levica bi razpala po njegovem odstopu od vodstva, ker ni nobenega drugega sposobnega voditelja. Kakor že véerajšen naš telegram poroča, je Plener v klubu naznanil, da je ponujeno mu službo res odklonil, ker pri sedanjih razmerah ne odstopi od vodstva stranke. Dolžnost njegova je ostati v deželnem in državnem zboru, dokler levica ne dobi zadostnega vpliva. Hkratu je pa Plener tudi izrekel, da je laž, kar se govori o nekem častnem darilu. Govorilo se je namreč, da so nekateri levičarji obljubili Plenerju 250.000 gld., da odkloni ponujeno mu službo. Levičarji so potem proslavljali Plenerjev značaj. Mi seveda Plenerja nemamo za tako idealnega moža, kakor levičarji, zatorej tudi sedaj še nismo popolnoma preverjeni, da bi bil kar tako ponujeno službo odklonil. Židovskim kapitalistom je bilo veliko ležeče na tem, da se ohrani zedinjena levica, zatorej bi ne bilo čudno, ko bi se mej njimi bilo nabralo omenjenih 250.000 gld. Saj je znano, kako so židovski kapitalisti denar trosili ob dunajskih občinskih volitvah. Tudi za volilna agitacije liberalne stranke na Ogerskem so prišle velike svote od dunajskih bogatinov. Nič čudnega bi ne bilo, ko bi se tudi za Plenerja v teh krogih dobila četrtnina milijona. To bi seveda še ne bilo nobeno častno darilo, temveč le nekaka odškodnina. Plener je pač lahko zavračal vest o častnem darilu. Seveda levica bode stvar, kolikor se dá, prikrivala.

Narodna ednakopravnost. Češki listi se pritožujejo, da c. kr. poštno ravnateljstvo v Pragi o vseh vlogah le v nemščini obravnava. Vse se v nemščini reši, še le dovršeno delo se izroči posebnemu uradniku, da je prevedeno; ako se ima odlok izročiti kaki češki stranki. Ta razvada se je pa še le zadnji čas vdomačila. To pač Čehov ne more navdušiti za kako spravo z Nemci.

Češka sprava. Nemški liberalni listi pozivljajo vlado, naj ves svoj vpliv porabi, da bode češki veleposestniki v zbornici glasovali za novo razdelitev okrajev v posamičnih sodnih okrožjih. Levica ne more tukaj nič storiti, vlada pa lahko vse doseže. Seveda ni gotovo, da bi češki veleposestniki grofu Taaffeju na ljubo glasovali proti svojemu prepričanju.

Ogersko. Dosedaj je voljenih 238 liberalcev 62 pristašev narodne stranke, 86 pristašev nezavisne in 14 pristašev Ugronove stranke. Če je oficijoznim poročilom verjeti, je liberalna stranka zgubila samo 10 mandatov. Opozicijski listi trdijo, da ima vladna stranka mnogo večje izgube, zlasti da je v vprašanjih, v katerih ne glasujejo Hrvatje, večina precéj dvomljiva. To je pa gotovo, da je večina v skupnih zadevah zavisna od Hrvatov, katerih položaj je sedaj jako ugoden, žal, da ni misliti, da bi hrvatski poslanci izkoristili si ugoden položaj, temveč bode zmatrali za svojo dolžnost, lepo ponižno podpirati

madjarsko vlado. — Novi državni zbor se bode otvoril dné 18. t. m. Še ta teden se bode ministerski svet posvetoval o prestolnem govoru.

Vnanje države.

Nemčija. Velik strah je mej nemškimi liberalci zaradi novega ljudskošolskega zakona. Ta strah je tem večji, ker se bojé, da vlada pri ljudski šoli ne bode ostala, temveč pozueje v enakem smislu preustrojila tudi srednje in velike šole. Vseučilišče na verski podlagi, to pa seveda liberalce kar zbega. Po njih mislih bi se s tem naredil konec vsakemu napredku. Po naših mislih ni dosti upanja, da bi se vlada res lotila take preustroje višjih šol, toda dosledno bi pa to vendar le bilo. Verski duh se tudi poprej v vseh krogih ne bode oživil, dokler se tudi vseučilišča ne preustrojijo. Sedaj se večkrat baš na vseučiliških stolicah predava pravo brezboštvo. Z vseučilišče prehaja pa brezverski duh na druge šole.

Srbija. Srbska vlada že ima neprijetnosti z bolgarskimi emigranti. Rada bi se jih odkrižala, da se ne zameri nekaterim velevladim, ali stvar je težavna. Tako je hotela iztirati emigranta Teoharova, ali ta je pokazal redni ruski potni list. Zatrjeval je, da je ruski uradnik v Žitomiru in je na odpustu v Srbiji. Ruskega podložnika seveda Srbija ne more tako lahko iztirati. Ta potni list pač dovolj jasno dokazuje, da Rusija še vedno ruje proti Bolgariji. Take potne liste so imeli vsi vladni nasprotniki v Bolgariji, dokler je v Sofiji bil ruski zastopnik. In vlada bolgarska ni mogla z vso odločnostjo proti njim postopati. To je še le prenehalo, ko je nemški generalni konzul prevzel varstvo ruskih podložnikov v Bolgariji. Nemčija najbrž ni hotela varovati takih posiljenih ruskih podložnikov. Poprej je še mnogo bolgarskih častnikov imelo ruske potne liste.

Španija. Francoski list „Événement“ hoče vedeti, da je Španija že pristopila trodržavni zvezi. Ta novica pa ni popolnoma verjetna.

Portugalsko. Drugi mesec bode na Portugalskem zamirava pravda. Tajni svetnik Mendoza, predsednik lusitanske banke, 7 soravnatelj te banke, železnični upravnik marquis Foz in bančni ravnatelj Souga se bodo morali zagovarjati pred sodiščem zaradi poneverjenja in popravljanja v bančnih knjigah. Prvi je član gospodske zbornice in ga bode zatorej sodila zbornica sama, drugi pa pridejo pred kazensko sodišče.

Izvirni dopisi.

Iz Ribnice na Pohorju, 1. februarija. (O volitvah.) Sic transit gloria mundi! Dne 28. jan. pokopali smo nenavadnega mrliča, kateremu smrt smo že davno želeli. Pri občinskih volitvah, ta dan smo namreč — menda za vselej — pogrebli nemškutarstvo v občinskem odboru v Ribnici, katero se je že od nekdanj ondi šopirilo. Nesmo točili solz, kakor je navada pri pogrebi, pač pa hočemo nekoliko vrstic zapisati v „žalosten spomin“ in pouk.

Še ni več kakor šest let, ko je naša nemškutarja jela bolehati na sušici ali jetiki, ko so namreč narodnjaki prvič začeli se mešati v volitve. To pot niso opravili dosti, v III. razredu, kjer je borba odločilna, spravili so komaj osem glasov vkupe, ko so nasprotniki iz lahka nabrali 20 glasov. Pa so bili tudi ljudje takšni, kakor menda ob vstvarjenju sveta; ničesa ni pomnil, kar si mu pravil, pač pa se nemškutarjev jako bal in zato se najraje odtegnil volitvi. Dosti jih je tudi potegnilo z nasprotniki, največ iz nevednosti in bojazljivosti. Razmere so takšne tu, da so v II. razredu skoraj sami naši kmetje in tu nemškutarji neso gospodje, tembolj pa v I. razredu, kjer so skoraj sami svojji. Zato je bil, kakor rečeno, III. razred polje, kjer je borba bila najhujša.

Tako je bilo pred šestimi leti, ali prišlo je drugače. Kmetje so se, posebno po novoustanovljenem „bralnem društvu“ začeli dramiti, budili so jih tudi vse hvale vredni gospodje duhovniki, bivajoči ta čas med njimi, dosti pa jih je budila tudi skušnja, spoznanje, kam vodijo nemškutarji-liberalci voz občinskega blagra in njihovih teženj. Iz kratka: udeležili so se občinskih volitev pred tremi leti dobro, šteli so v III. razredu 20 glasov, ali nasprotniki tudi niso mirovali, temveč porabili vse moči ter tako spravili vkupe večino 24 glasov. Seveda ni bilo tu tudi brez pogrškov z ozirom na postavo. Narodnjaki so bili za sedaj še potlačeni, ali nasprotniki se zmage svoje neso mogli dosti veselili, ker po skušnjah so spoznali, da je — poslednja!

Dne 28. jan. t. l. je bil tisti dan, ko so nasprotniki občutili, kakova je njih mogočnost. Ko so videli prihajati k volitvi čvrste kmete, katerih sedaj celó niso upali si motiti ali nagovarjati za svojo stranko, — upalo jim je srce — poskrili so se večinoma kakor ščurki pred lučjo. V III. razredu, kjer so prej imeli toliko klečplazcev, v osehah raznih

rokodelcev, so jim sedaj izginili ali pa se nam pridružili. Sijajna je bila toraj naša zmaga in bila bi tudi, ko bi nasprotniki vse svoje prignali na volišče. Ker v III. razredu ni bilo več upanja do zmage, poskusili so „srečo“ v II. razredu, zanašaje se na omahljivost naših volilcev. Res so naši tu precej zanemarili, nekaj se jih je volitvi odtegnilo, vendar jih je bilo še dosti, da so nasprotnike vsaj deloma prekosili s 6 proti 5 glasovom. Slabo uslugo nam je napravil neki naš volilec, ker je iz nevednosti ali pozabljivosti volil enega nasprotnika in s tem povzročil, da je med 4 izvoljenimi moral odločiti srečka, kateri trije so izvoljeni. Ta pa nasprotnikom navadno dobro služi in je tu pomagala, da je nasprotnik bil izvoljen. Ker so v I. razredu, kakor že omenjeno, skoraj sami „pristni“ Nemci, so seveda svoje najbolj „bojaželjne“ junake izvolili in toraj je rezultat cele volitve 5 naših, pa 4 nasprotniki. Da bi le župana izvolili pravega, kar je zopet križ, kar se tega posla naši moške tako bojé! Toliko pa smemo reči, naj bo župan že Peter ali Pavel, da s kmeti ne bo več tako pometal, kakor je dosedanji g. „pirgermajster.“ moral bode vsaj prijazen biti slovenčini povsod — in pa z ubožki, ki živé le ob milosti občine, moral bo malo drugače postopati. V teh treh točkah so nam nasprotniki največ zagrešili, zato pa zaslužili tako sijajen poraz!

Da se nam je pa vse tako srečno izteklo, ne smemo pozabiti dveh najboljših prijateljev našega kmeta, namreč blag. gosp. I. Pahernika, za vse dobro unetega trgovca v Vulsredu, pa vsikdar neumorno delujočega č. g. župnika Hrasteljna. Naj bodeta prepričana, da kmetje naši jima te usluge ne bodo pozabili.

Nekaj nam je še na srečo, v čemer bode nasprotniki tudi zgodovina obsodila, ako jo bode kdo pisal nepristransko, to je krivičnost, s katero so večkrat volilni zapisnik kovali. Nekaj podatkov tu, da mi ne bodo očitali neresničnosti ali obrekovanja. Pred šestimi leti so poklicali k volitvi nekega kovača, ki že dolga leta ni plačeval od obrta. Če je kdo ugovarjal, sodila je komisija, pa je bilo, kakor so nasprotniki hoteli. Pred tremi leti je s pooblastilom volila neka vdova, ki je svoje posestvo že davno prej prodala. Nasproti pa ni bil v zapisniku posestnik „planine“, obsežajoče 10 oral zemljišča, čeravno je do tega časa že vse pristojbine plačal. Eureka sta bila sedaj izpuščena dva naša rokodelca, v katerih so vedeli, da jim nemčurske kaše nikoli ne bosta pihala. Iz kratka: Imeli so dvojno mero. Toda pregovor pravi: Svaka sila do vremena!

Naj nam nasprotniki ne zamerijo, ako se drzemo dvomiti o pravičnosti razdelitve volilcev v II. razredu. Zadnjič so bili ondi 4 nasprotniki, od katerih je eden še odpal, sedaj pa so „umetno“ napravili jih kar 6, Slovence pa stiščali v ostala dva razreda. Tako ste delali po svojem načrtu sedaj, pa bodite uverjeni, da ste poslednjikrat!

Sic transit gloria mundi! S tem, da smo nasprotnike potlačili, se pa Slovenci ne smemo prevzeti, temveč z lepim vzgledom pomirijivosti kažimo jim pot k slogi in skupnemu delovanju. Ob enem pa še naprej dramimo naše nevedne kmete, zdramljene vodimo po poti pravice pod znanim geslom: Vse za vero, dom in cerarja. To bodi naš načrt vsikdar, v dneh žalostnih kakor veselih.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 4. februarija.

(Matej Frelih †.) Kakor smo že sporočili, je dne 1. t. m. umrl po kratki bolezni knezoškofijski duh. svetovalec in dekan v Trebnjem, velečast. gospod Matej Frelih. Rojen je bil 11. septembra 1828 v Lozicah na Vipavskem, gimnazijo kot Alojznik dovršil v Ljubljani leta 1850, v mašnika posvečen leta 1854, služboval kot kapelan v Spodnji Idriji tri leta, v Stari Loki sedem let; tu je bil desna roka dekanu Kramarju pri zidanju velike cerkve. Kot župnik na Premu (1865—1871) je zidal novo cerkev, kot župnik v Laščah je novi cerkvi preskrbel lična nova dva zvonika, od 3. novembra 1885 je bil dekan v Trebnjem. Povsod je bil skrben in goreč dušni pastir. Pokojnik je bil jako blag, a poleg tega odločen in neustrašen značaj, kadar se je šlo za načela. Svojim duhovnim sobratom je bil ljubeznjiv tovariš, zato so ga vsi odkritosrečno spoštovali in ljubili. V mladosti je rad popeval in v prvih letnikih „Zgodnje Danice“ priobčil marsikatero lepo pesem, zlasti Mariji na čast; pozneje je zlagal dobrovoljne novoletnice v „Novicah“ itd. Jako je

ustregel z mično knjižico „Najlepši dan prvega sv. obhajila“. Po naravi in duhu je bil „Fröhlich-Veseli“, dokler ni zidal nove cerkve; odslej pa se ga je lotila nekaka otožnost, ki se mu je poznala na duhu in telesu, in le posebno veseli dogodki so mu vzbudili nekdanj lastno veselost. Bil je dobrega duha in blagega srca. Naj v miru počiva!

(Umrli profesor Karol Grünwald) je bil rojen 3. junija 1815 na Dunaju, postal učitelj gramatikalni l. 1846, prišel iz Maribora l. 1855 na gimnazijo v Ljubljano, kjer je učil latinščino, grščino, nemščino, zemljepisje v nižjih razredih, posebej nekaj let francoščino, deloma tudi angleščino. Zarad bolehnosti je bil umirovljen l. 1873. Pečal se je mnogo še zvezdoznanstvom. Stanoval je vsa leta v Medijatovi hiši. Pogreb je bil včeraj popoldne k sv. Krištofu, kjer ste mu pokopani soproga in hčerka.

(Umrli) je sinoči po daljši bolezni tukajšnji trgovec in hišni posestnik g. Franc Detter.

(Gospod dr. Vinko Gregorič) je zopet okreval in ordinira ob navadnih urah.

(Dolenjski železnici.) Knez Karlos Auersperg in baron Schwegel nameravata za gradnjo dolenjskih železnic založiti delniško družbo z glavnico 10 milijonov.

(Lokalna železnica Sevnica-Št. Janž.) Stavbeni podjetnik H. Müller in ogerski graščak Julij pl. Szajbely sta pri trgovinskem ministerstvu vložila prošnjo za dovoljenje tehniških priprav lokalne železnice od Sevnice do Št. Janža. Železnica bi bila dolga 15 kilometrov in v prvi vrsti namenjena za prevažanje premoga.

(Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske) od 24. do 30. januarja! (Rojenih 26 (44.1‰) umrlih 36 (62.4‰) in sicer 3 za jetiko, 2 za hrupo, 3 za ošpicami, 1 za otročico, 27 za različnimi boleznimi. Zbolelo je 22 oseb za hrupo, 1 za vratico, 1 za tifuzom, 3 za škariatico, 1 za ošpicami, 1 za otročico.

(Ljubljanski Sokol) je tudi letos izdal tiskano poročilo za društveno dobo od 1. januarja 1891 do 31. decembra 1891. Na prvem mestu društveni tajnik gospod dr. Fran Tekavčič poroča o društvenem delovanju v minolem letu. Dohodkov je imelo društvo 2621 gl. 13 kr., troškov pa 2570 gl. 89 kr., torej preostanka 50 gl. 24 kr. Udov je bilo 296, in sicer 20 častnih, 256 ljubljanskih in 20 vnanjih.

(Šišenska čitalnica) je dné 2. t. m. priredila Vodnikovo besedo, ki se je prav povoljno izvršila. Kakor se nam poroča, je bil obisk mnogobrojen, veselico je posebno povzdignila navzočnost mnogih sorodnikov prvega pesnika slovenskega. Šišenčani smejo ponosni biti na svojemu slavnega rojaka, veseliti pa jih mora tudi, da v društvu primerno slave s sorodniki spomin imenitnega Slovenca. Peveci so posebno s Foersterjevo „Njega ni“ pokazali, da imajo marljivega pevovodjo. Veselo igro „Popolna žena“ so v splošno zadovoljnost iz posebne prijaznosti predstavljali gospa Danilova, gspč. Nigrinca in gg. Perdani in Lovšini. Po predstavi je bilo srečkanje na 50 dobitkov. Veselica se je vršila v jako ukusno ozaljšani pivarni Koslerjevi v najlepšem redu.

(Nova posojilnica in hranilnica) se bo odprla v ponedeljek dné 15. februarija t. l. v Gorenji Radgoni v hiši št. 8 na Gorenjem Grisi ter se bo v njej poslovalo vsak ponedeljek in četrtek od 11. do 12. ure predpoldnem. Ta posojilnica je potrjena od slavnega c. kr. okrožnega sodišča v Celji z imenom „Posojilnica v Gorenji Radgoni, registrovana zadruga z neomejeno zavezo“. Denar jemlje se v hranitev od vsacega goldinarja po 4½‰ na leto, torej daje se več, kakor pri vsaki hranilnici. Denar jemlje se v hranitev od vsacega, ni treba, da bi bil ud zadruga. Res, da svojo gotovino izposodite lahko dražje, ali od hranilnice dobite jo lahko vsak čas nazaj, ne da bi bilo treba terjati in tožariti, kakor dolžnike navadno. Manj kakor eden goldinar se ne vzame v hranitev. Posojuje se poštenjakom, ki vstopijo v društvo, po 6‰ na menice in dolžna pisma in le pri večjih zneskih z intabulacijo na zemljišča, vselej pa s prav malimi stroški, ker zasnovaleci tega društva ne iščejo nikakega dobička, ampak hoté z združenimi močmi pomagati siromašnemu kraju. Natančneje poizve se lahko v posojilnični pisarnici v Gorenji Radgoni, h. št. 8 ter pri g. dr. Goričkem in g. notarju Ploju v Gor. Radgoni; pojasnila pa bodo dajali tudi oni zaupni moške, ki so se v vsakem večjem kraju za to napsrosili in pismeno pooblastili.

(Delavsko bralno društvo v Idriji) priredi v nedeljo dne 7. svečana 1892 v pivarni pri „Črnem orlu“ Vodnikovo veselico. Vspored: 1. A. Nedved: „Avstrija moja“, moški zbor. 2. Ant. Foerster: „Venec Vodnikovih in na njega zloženih pesmi“, mešani zbor s spremljevanjem godbe. 3. Slavnostni govor. 4. „* * * Rožica“, moški zbor. 5. Hr. Volarič: „Zvezdicam“, mešani zbor. 6. Josip Gnjezda: „Rudarska“ moški zbor. 7. „Bob iz Kranja“. Veseligrada s petjem v ednem dejanju. Poslov. iz češkega. Med posameznimi točkami svira godba. Vstopnina za ude 10 kr., za neude 20 kr. Radodarnosti se ne stavijo meje. Začetek ob 7^{1/2} uri. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Raznoterosti.

— Visoka starost. V Budjevicah na Češkem živi neka Barbara Nemeec, ki je bila rojena l. 1785., torej še za časa cesarja Jožefa II.

— Zgodovinski klobuk. Te dni se je v Novem Yorku prodal za 100 dolarjev svilen klobuk bivšega predsednika čilske republike, katerega je zgubil, ko je skušal vstašem ubežati na ameriško ladjo „Baltimore“. Klobuk je iz vode pobral neki pomorščak, ki ga je izročil tajniku ladije „Atlant“, poslednji je pa znameniti klobuk poslal v Novi Jork, kjer ga je te dni kupil neki trgovec.

Telegrami.

Dunaj, 4. februarja. Državni zbor je sklenil nadrobno debato o borznem davku, ki se je takoj pričela.

Berolin, 4. februarja. Včerajšnjega obeda pri državnem kanclerju sta se udeležili cesar in princ Henrik. Cesar je več poslancev odlikoval z nagovori; mej drugimi je nagovoril Bennigsena.

Pariz, 3. februarja. Vojni minister Freycinet odpotuje na južno-vzhodno Francosko, nadzorovat vojaške zavode; v Nici ostane več dni.

London, 3. februarja. Generalni konzul angleški je včeraj Sanzibar proglasil za prosto pristanišče.

London, 4. februarja. Znani zdravnik Mackenzie je umrl za hripo.

Umrlj.

2. februarja.

Pri **Maliču**: Julij Ritter, prokurist, s soprogo; Rosenberger, Pordes, Gürtler, Reichhold, Seidler, trgovci, z Dunaja. — Mastnak iz St. Jurja. — Rieg, e. in kr. polkovnik, iz Pulja. — Skala, zasebnik, iz Trsta. — Obermüller, trgovec, iz Norimberka.

Pri **Novim**: Siegmund, železniški komisar; Weissberg, potovalec; Bruck, Friedman, Kulka, trgovci, z Dunaja. — Adler in Bloch, trgovca, iz Prage. — Grenzman, trgovec, iz Borolina. — dr. Pretnar, odvetniški kandidat; Poekih, stotnik, iz Trsta. — Češnik s soprogo iz Zagorja. — dr. Schmidinger iz Kamnika. — Metz iz Celoveca. — Ekl, nadporočnik, iz Trbiža. — Podobnik, odvetniški kandidat, iz Novega Mesta.

Pri **Južnem kolodvoru**: König, potovalec, z Dunaja. — Fürst, železniški strojevodja, iz Divače. — Sajovic iz Bleda. — Kellner, nadpaznik, iz Postojne.

Pri **avstrijskem caru**: Skalar, trgovec z lesom, iz Radeč.

Pri **bavarskem dvoru**: Stupica s sinom, in Omuletz s sinom, iz Gorice. — Tamiger iz Gradca. — Orankar, posestnik, s soprogo, iz Kamnika. — Jankovič, sobni slikar, iz Zagreba. — Mantani iz Tržiča.

Umrlj 40:

31. januarja. Neža Boeh, kuharica, 72 let, Stari trg 13, plučni emfizem.

1. februarja. Uršula Sajovic, gostija, 67 let, Poljanska cesta 17, influenza. — Karol Grünwald, umirovljeni gimnazijski profesor, 87 let, Dunajska cesta 15, kap. — Anton Blechschmid, umirovljeni davkarski pristav, 76 let, sv. Jakoba trg 9, plučni edem.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Vetar	Vreme	Mokrine na 24 ur v pred
		barometra v mm	toplotna po Celsiusu			
7. u. zjut.		718.4	0.8	sl. zap.	sneg	16.00
8. u. pop.		716.9	2.0	sl. svzh.	"	"
9. u. zveč.		717.3	0.6	brezv.	"	"
Srednja temperatura 1.1°, za 2.1° nad normalom						

81 1

Prežalostnim sreem naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da so velečastiti gospod

Matej Frelj,

knezo-škofjski duhovni svetnik, dekan itd.,

dne 1. t. m. opoldne v 64. letu svoje dobe po kratki bolezni, prevideni s sv. zakramenti za umirajočce, mirno v Gospodu zaspali.

Pogreb bo v četrtek ob 9. uri.

Preljubega ranjcega priporočam v pobožno molitev in blag spomin.

V Trebnjem, dne 3. febr. 1892.

Ivan Nagodč,
kapelan.

Kotranaste kroglice.

Priporočljive kot kašelj in hripavost odstranjuječe in olajšujoče, **sliz razkrojujoče** sredstvo.

Te kroglice, ki pomirujejo in mehčajo, morejo se posebno onim priporočati, ki pri svojih poslih in dolžnostih potrebujejo jasen in močan glas, kakor cerkveni govorniki, učitelji, pevci itd. — 1 škatla 25 kr., 10 škatel 2 gld.

Piccolijeva lekarna „Pri angelju“ v Ljubljani, Dunajska cesta.

Vnanja naročila se proti povzetju svote točno izvršujejo. (1810) 5

Katoliška tiskarna

priporočila raznovrstne

vizitnice

po nizki ceni.

Zadnji teden.

Velika praška loterija.

Glavni dobitnik

100.000 goldinarjev

Srečke à 1 gld.

priporočila

48 5-2

J. C. Mayer.

Dunajska borza.

Dne 4. februarja.

Papirna renta 5%, 16% davka	95 gld. 05 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	94 " 65
Zlata renta 4%, davka prosta	112 " 10
Papirna renta 5%, davka prosta	103 " 10
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1061 " "
Kred tne akcije, 160 gld.	311 " 50
London, 10 funtov strl.	117 " 95
Napoleonador (20 fr.)	9 " 38
Cesarski cekini	5 " 59
Nemških mark 100	57 " 82 1/2

Dne 3. februarja.

Ogerska zlata renta 4%	109 gld. — kr.
Ogerska papirna renta 5%	102 " 90
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	138 " "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	147 " "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	182 " 20
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96 " 15
Zastavna pisma " " " 4 1/2%	100 " 50
Kreditne srečke, 100 gld.	184 " "
St. Genois srečke, 40 gld.	61 " "

Ljubljanske srečke, 20 gld.	22 gld. 50 kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	16 " 80
Rudolfove srečke, 10 gld.	20 " 50
Salmove srečke, 40 gld.	61 " 50
Windischgrazove srečke, 20 gld.	57 " "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	162 " "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2885 " "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	92 " 50
Papirni rubelj	1 " 15 1/2
Laških lir 100	45 " 70

MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju,

I., Wollzeile šte. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje glavnice priporočamo:

4% galske propinacijske zadolžnice.

4 1/2% zastavna pisma peštanske ogerske komercijonalne banke.

4 1/2% komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10% premijo.

Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podružnice njene.

45.000 goldinarjev

se dobi z jedno

zemljiščnokreditno promeso

à 1 gld. in 50 kr. kolek.

Žrebanje dne 15. februarja.